

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 24.11.2023

Sayı: 192

10/679

Nimet ÖZDEMİR

İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Hayvancılık sektörü; hızla artan nüfusun et, süt ve yumurta gibi temel beslenme ihtiyaçlarının giderilmesinde büyük öneme sahiptir. Doğal olarak sektörün en önemli girdilerinden olan yem sanayinin her geçen gün yerli ve milli üretimden uzaklaşılması, ithalatın artması ve bunun yerli yem üreticileri üzerinde yarattığı baskı ciddi sonuçlar doğurabilecek sorunlar yaratmaktadır.

Bu kapsamda; hayvancılık sektörünün sürdürülebilirliği bakımından önemli bir işleve sahip yerli yem üretimindeki sorunların tüm yönleriyle değerlendirilebilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzük'ünün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin sahip olduğu doğal kaynaklar ve ekolojik koşullar göz önünde bulundurulduğunda, tarımsal üretimde hayvancılık sektörü önemli bir yere sahiptir. Son yıllarda büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısında önemli artış meydana gelmiştir. 2000 yılında 10.7 milyon baş olan sığır varlığı yıllar içerisinde artış göstererek 2020 yılında 17.9 milyon başa ulaşmıştır. 2010 yılında 84.7 bin baş olan manda varlığı 2020 yılında 2.3 kat artarak 192.8 bin başa ulaşmıştır. Küçükbaş hayvancılıkta ise, son 10 yılda koyun varlığında %82 artış gerçekleşerek 42.1 milyon başa ulaşmış ve keçi varlığında da %90 artış gerçekleşerek yaklaşık 12 milyon başa ulaşmıştır.

Kanatlı hayvan sektöründe modern kümes ve entegre tesislerin sayısı artmış, yumurta ve beyaz et üretiminde önemli artışlar yaşanmıştır. Ülkemizde hayvancılık alanında sayısal anlamda ortaya çıkan olumlu gelişmelere rağmen, hayvansal protein tüketimi oldukça düşüktür (37.9 g/kişi/gün). Hayvancılık sektöründe mevcut problemlerin çözümü halinde hem hayvansal üretim miktarları artacak hem de kişi başına hayvansal protein tüketim değerleri artacaktır.

Hayvancılıkta toplam girdilerin yaklaşık % 70'ini oluşturan yem maliyeti Türkiye hayvancılığının en temel sorunlarından biridir. Uzun dönemli değerlendirmelerde artışlar görülse de son yıllardaki istatistikler ülkemizde hayvan varlığının giderek azaldığını ve doğru orantılı olarak da et üretiminin de düştüğünü, özellikle kırmızı et fiyatlarının ise hızlı bir şekilde yükseldiğini göstermektedir. Yem bitkileri yetiştiriciliğinin yaygınlaşmamış olması, çayır-mera alanlarının otlatma kapasitelerinin üzerinde kullanılmaları ve hem vejetasyon olarak hem de ot üretimi miktarı açısından kötü duruma düşmesi gibi nedenler yüksek yem maliyetlerinin en başta gelen sebepleridir.

Nimet ÖZDEMİR

İstanbul Milletvekili

Karma yem maliyet kalemleri içerisinde en önemli payı yem hammadde maliyetleri (%90) almaktadır. Karma yemlerin içinde miktar olarak ilk sırada hububatlar ve bunların yan ürünleri daha sonra ise yağlı tohumlar ve bunların yan ürünleri gelmektedir. Üretilen yemin cinsine göre bu hammaddelerin çeşitleri ve kullanım oranları farklılık göstermektedir.

İşletmeler ve üreticiler tarafından silaj yapımı ve kullanımına gereken önemin verilmemiş olması, hayvan besleme açısından diğer bir yüksek yem maliyeti sebebi sayılabilir. Yem hammadde arzındaki yetersizlikler, çayır ve meralarımızdaki ıslah çalışmalarının ihmal edilmesi, tarımsal üretime elverişli alanların etkin şekilde kullanılamaması ve yem amaçlı tüm hammaddelerin KDV kapsamında bulunması sektördeki olumsuzlukların diğer nedenleri arasında sayılmaktadır.

Dünya genelinde yaklaşık 300 milyar doların üzerindeki pet ürünleri pazarında Türk firmalarının söz sahibi olabilmesi için yerli üretimin önündeki engellerin kaldırılması büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde yaklaşık her 10 evden birinde evcil hayvan beslendiği göz önünde bulundurulduğunda evcil hayvanlar için ürün ve hizmetler sürekli gelişerek dev bir pazar oluşturmaktadır. Her yıl artarak büyüyen pazarın 2023'de 1 milyar doları geçmesi beklenmektedir. Söz konusu büyüklükler yerli üretimin artırılmasını, KDV başta olmak üzere girdi maliyetlerinin düşürülmesi yönünde önlemler alınması, ithalat-ihracat dengesinin sağlanması da önem arz etmektedir.

Türkiye'de, sokakta yaşamak zorunda kalan hayvanlar konusu acil çözüm bekleyen konular arasında yer almaktadır. Evcil hayvan gıda fiyatlarında KDV'den kaynaklanan artışlar sokak hayvanlarının hayırseverler tarafından beslenmesini de etkileyen faktörlerdendir. Bu nedenle evcil hayvan gıdalarındaki KDV oranının yüzde 1'e düşürülmesi öncelikle yapılması gerekenler arasındadır. Fiyatların astronomik bir şekilde yükselmesi çoğunlukla gönüllülük esasında yürütülen bu faaliyetleri sektöre uğramakta, hayvanların aç kaldıklarından dolayı kamuoyunda eleştirilere neden olan saldırganlık eylemlerini de artırmaktadır.

Bu kapsamda; hayvancılık sektörü için büyük öneme sahip yem üretimindeki sorunların belirlenmesi, alınacak önlemlerin araştırılıp değerlendirilmesi, çözüm önerilerinin tespiti ile sektörün sürdürülebilirliği için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını gerekli görmekteyiz.

İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Abdul Arslan	ANKARA	
Hakan Serel Oğuz	Alanya	
Yahya Bekir İsmailoğlu	Bursa	
Kürşat Zengin	Ankara	
Bilal Bilici	Adana	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Hasan Toktaş	Bursa	
Yener Aydın	Trabzon	
Uğur İsmail	Adana	
Turhan Gömür	Balıkesir	
Burhanettin Karaman	Adana	
Lütfullah Kayalar	Gaziantep	
Cihan Paçacı	İstanbul	
Ayşe Zorluoğlu	Adana	
Bekir Hacıoğlu	Tekirdağ	
Mahmet Akdeniz	Edirne	
Mehmet Mustafa Çirhan	Gaziantep	
Enis Özalp	Adana	
Sevket İsmail	İstanbul	